

DOMOLJUB

Izhaja zvečer vsak prvi in tretji četrtek meseca. Ako je ta dan praznik, izide dan poprej. Cena mu je 80 kr. na leto. Inserati se sprejemajo in plačujejo po dogovoru.

Slovenskemu ljudstvu
v poduk in zabavo.

Spisi in dopisi se pošiljajo: Uredništvu „Domoljuba“, Ljubljana, Semeniške ulice št. 2. Naročnina in inserati pa: Upravištvu „Domoljuba“, Ljubljana, Kopitarjeve ulice št. 2.

Št. 3.

V Ljubljani, dné 1. februvarja 1900.

Leto XIII.

Župani in občine.

Občina je za rodbino prva urejena družba. Iz občin so sestavljene dežele, iz dežel država. Zato je pa velike važnosti, v kakih rokah so naše občine. Občinske volitve so podlaga vsem drugim volitvam. Tu se pokaže po navadi ljudsko mnenje najjasneje in zelo se motijo oni, ki se jih ne udeležujejo in ne vplivajo nanje, češ, da ta malenkost nima pomena. Če pridejo v občini brezvestni liberalni ljudje do veljave, tedaj že dajo bič svoje brezobzirnosti čutiti onim, ki so jim s svojo nemarnostjo pomagali do moči.

Naši župani imajo pa navzgor premalo oblasti. Županstva so le podrejeni organi okrajnim glavarjem. Vezani so na vse strani; njih sklepi so tako odvisni od birokratske samovolje, njih delovanje tako omejeno, da ljudstvo po občinski upravi res nima mnogo vpliva na javnost. In če pomislimo, da so naši župani večinoma možje iz ljudstva, okrajni glavarji pa nemški plemenitaši, tedaj si lahko razlagamo, da med ljudstvom in med uradništvom ni soglasja, da ta nedostatek najhujše čutijo župani. Zato je vrlo dobra misel, da bi se župani zvezali in skupno branili svoj ugled in z njim vred ugled in pravo ljudstva.

Nikakor pa ne moremo odobravati take zveze, kakršno snuje sedaj ljubljanski župan Hribar, da bi z njo povzdignil svoj precej padli ugled. Ta mož hoče namreč biti načelnik in večni predsednik vsem kranjskim, štajerskim, goroskim, goriškim in istrskim županom. Ljubljanski liberalci nimajo med ljudstvom nobene zašlombe, izvzemaš nekaj uradnikov, trgov-

cev, malomestnih »šribarjev« in kričačev. Grozno jih bode v oči, če vidijo črne trume krščansko-socijalnega delavskega ljudstva pri njegovih shodih in reči si morajo, da oni nimajo ljudstva za seboj. Zlasti letos bo velik krščansko-socijalen shod v Ljubljani, potem bo katoliški shod, ki bo pokazal edinstvo in moč katoliškega slovenstva. Zato pa morajo imeti tudi liberalci kaj — samih liberalnih kramarjev ne morejo vedno skup klicati — in zato si je Hribar izmislil župansko društvo, da bi se on v imenu vsega liberalstva šopiril njim na čelu. On ima pa še več drugih namenov. Za »Narod« in za »Rodoljub«, za ta dva brezverska in ostudna lista, je treba naročnikov, ljudstvo zahteva deželno zavarovalnico, ki bi škodovala Hribarjevi »Slaviji«, župani so večinoma katoliški možje, ki še niso v brezverskem taboru, ljudstvo spoštuje še škofa bolj nego Hribarja, deželnozbornske volitve se bližajo, in treba se zdi Hribarju ljudstvo že sedaj po županih pripraviti na liberalstvo; poštene Slovenci so ogorčeni nad liberalno izdajsko zvezo z Nemci — to vse so nagibi, ki silijo Hribarja, da se ponuja vsemu slovenskemu narodu za načelnika. Z nekaj lepimi besedami hoče oprati svoje omakeževano narodnjaštvo in prestolovati vsemu narodu.

Hribar je nekaj podobnega že poskušal s poslanci. Vabil jih je tudi k skupnemu shodu — kot da se poslanci že dovolj ne shajajo — a poslanci so odločno zavrnilo njegovo vabilo, češ, da ne gredo na čim človeku, ki se je z nemškimi liberalci, našimi najhujšimi sovražniki, zvezal zoper slovensko katoliško stranko. Kar je spodletelo pri poslancih, poskuša sedaj pri županih.

Vsako leto naj bi prišli v Ljubljano njega kadit in častit. Česa bi se pa naučili od njega? Ali umnega gospodarstva? Nikakor, ampak le dolgove delati. Župani ki imajo skrbeti za javno nrvnost, bi se od Hribarja naučili biti v obraz krščanski vesti in ustanavljeni beznice. Kako naj združuje župane mož, ki je pripomogel v prvi vrsti k temu, da je liberalstvo razcepilo Slovence v dva sovražna tabora? Razdrli ste spravo, napovedali boj krščanskemu ljudstvu, in sedaj hočete, da to ljudstvo poklekujе pred vami? Ljudstvu ste snedli deželno zavarovalnico, in sedaj hočete, da bodo naši župani še bančni agentje? Cigana bi bilo sram tako govoriti, kakor pišejo vaši listi, in sedaj hočete še poštene župane zavleči v to umazanijo? „Našo stražo“, to prepotrebno društvo, ste liberalci v „Narodu“ napadali in blatili, in sedaj hočete, da vas slovenski narod zato časti? Našemu ljubljensmu škofu ste liberalci napovedali boj na življenje in smrt in ker čutite, da je ljudstvo s škofom, hočete vsaj župane vkleniti na svojo verigo! Obmejni Slovenci se morejo le z gospodarskimi društvi iznebiti nadvlade Nemcev in Lahov, vi pa ste se z Nemci zjediniili, da ta društva zatrete in sedaj hočete župane ločiti od ljudstva in jih porabiti za svoje sebične namene? V „Narodu“ ste se liberalci izjavili, da se bodo Slovenci in Nemci na jugu zjediniili, da uničijo „klerikalizem“ (katoliško vero), in sedaj hočete naše poštene, dobro katoliške župane zlorabiti za ta svoj namen? Hribar predsednik, ob strani mu odpadnik Švegelj in „pisatelj“ Malovrh, pred njim general Tavčar, v prahu pa naše ljudstvo, ali naj je to podoba slovenskega naroda? Srečne so še občine, v katerih vzajemno delujeta župan in župnik, in sedaj hočete vse župane z učitelji nahujskati zoper duhovščino? Župan je iz ljudstva in mora sodelovati pri ljudski organizaciji, in vi hočete župane napeljati, da razdirajo ljudska gospodarska društva? Vi hočete iz županov narediti liberalne agitatorje in bančne agente? Prav je bilo, ko so se sešli slovenski župani, da se složno izrekó za pravice Slovencev, a tako neumni niso, da bi se dali vam ukleniti in se ponižali za orodje vaših strankarskih spletk! Z izdajalci slovenskega rodu in z nemškimi liberalci se družite vi, a pomnite, da tako propalih županov je malo, ki bi vam pri tem pomagali in izdajali svoje ljudstvo!

Organizacija slovenskih županov mora biti naravna. Združijo naj se k složnemu postopanju župani posameznih političnih okrajev, da bodo svoji politični gosposki nasproti stali kot eden mož in branili svoj jezik in svoje pravice. Te okrajne zveze imajo nad seboj deželni odbor. Saj je deželni odbor poklican, da načeluje županom; v deželah pa, kjer je deželni odbor v vam sovražnih rokah, morajo se slovenski

župani združiti v svojih deželah razmeram primerno. Za Korošce, Štajerce in Primorce bi bilo načelnštvo ljubljanskega župana za sedaj brez pomena, ako jim ne bi celo delalo ovire. In pri nas na Kranjskem so župani izvoljeni vsi v boju med katoličanstvom in liberalstvom. Velika večina naših županov najodločnejše obsoja ono brezvestno gonjo protiverskega časopisja, katero podpira Hribar s svojo osebo in s svojim denarjem. In ti možje naj se dajo istemu Hribarju vpreči pred voz njegovega veličastva? Istemu Hribarju, katerega politiko obsojajo? Istemu Hribarju, katerega narodno gospodarske težnje spoznavajo kot napačne? To ni mogoče, taka misel se more roditi le v glavi človeka, ki je od samoljubja in liberalnih fraz izgubil pamet.

Slovenski župani poznajo svojo nalogo. Oni vedó, da morajo čuvati javno nrvnost, da morajo biti vredni zastopniki slovenskega katoliškega ljudstva, da morajo podpirati gospodarski prospeh svojih volilcev, in da ravno zato ne morejo biti pristaši liberalnih kapitalistov, zavezniki narodnih izdajic in agenti zasebnih zavarovalnic. Združujejo se naj po okrajih proti liberalnemu pravništvu, in po svojih deželnih in državnih poslancih, svojih zakonitih zastopnikih, naj od deželnih in državnih zakonodajnih zastopstev zahtevajo pogumno in nevstrašno svoje pravice!

Kršćanska vzgoja.

I. Šest resnic.

2. Da je Bog pravičen sodnik, ki plačuje dobro in kaznuje hudo.

Vsako delo mora imeti kak namen; zakaj opravilo, katero se vrši brez vsakega namena, je le igrača, se ne more imenovati delo. Navadni namen pri raznovrstnih delih je plačilo — zaslužek, ali v denarju ali v kakem drugem povračilu. Ko bi delavci ne pričakovali plačila kakoršnegakoli, bi urno ustavili delo; pa ne težaki, marveč tudi vsi drugi, tu li taki, kateri z umom delujejo, bi prenehali, ko bi jim delo ne dajalo nikakršne koristi. Seveda moramo omeniti tudi tlake, kjer tlačani delajo prisiljeni, zato ker se boje kazni; tlaka bi nehala takoj, ko bi nasilnik zgubil vso pravico kaznovati.

Torej za plačilo ali pa iz strahú pred kaznijo delamo vsi. Nastane pa preimenitno vprašanje: za katero plačilo delajmo, ali katera kazen nas priganja k delu? To vprašanje pa že loči vse ljudi vsch časov v dva tabora: brezverni in brezbožni pričakujejo plačila le na tem svetu, oziroma se bojé le človeških kazni; verni in bogoljubni ljudje pa se ne ozirajo le na časno in svetno kazen, marveč gledajo dalje, njih up in njih strah sega čez meje naravnega živ-

ljenja, že sedaj tje gor nad oblake in v prihodnosti tje čez grob v dolgo večnost. Zato pa opazujemo tudi dvojno življenje na svetu: mnogi živé in delajo le za ta svet, drugi pa izprevidijo, da zemlja pač ni vredna našega truda, in si zato zbirajo zakladov, katerih rja ne sné, moli ne končajo in tatovi ne izkopljejo in ukradejo.

Kakor je ta temeljna resnica odločilna za vse naše delovanje, je še posebej odločilna za vzgojo. Vzgojiteljev temeljna dolžnost, t. j. dolžnost, katera se mora ob vsaki priložnosti v poštev jemati, je ta: otroke od zorne mladosti navajati na to, da se ogibljejo hudega zato, ker ni Bogu všeč, ker Bog kaznuje greh, dobro pa delati zato, ker Bog tako hoče in ker poplačuje vse dobro.

Prav zgodaj torej privadi otroka temu, da bo delal za voljo Boga. Očeta in mater ter drugih svojih višjih naj se boji zato, ker so Božji namestniki, ker mu zapovedujejo mesto Boga. O krščanski vzgojitelj, ako te je otrok razžalil, pokaži mu nevoljo, a nikar ne pozabi pristaviti, da je to še veliko večja nesreča, ker je razžalil Boga, ko ni dopolnil četrte zapovedi, in reci mu, da si zato še najbolj žalosten, ker se ni bal Boga, ki ostro kaznuje slehernu hudobijo, večkrat že na zemlji, prav gotovo pa v večnosti. O krščanski vzgojitelj, kadar otroka navajaš k lepemu vedenju in priganjaš k dobrim delom, nikar mu ne govori, češ: s tem se mi boš prikupil, da te bom rad imel, ali: tako se boš priljubil ljudem, da te bodo povsod čislali, ali: priden bodi, da boš mogel kdaj lahko živeti itd. Ne, marveč tvoje opetovano svarilo naj se glasi: Bog te vidi povsod, on je neizmerno dober plačnik, vse ti bo plačal že tukaj na zemlji, osobito pa v večnosti, v nebesih.

Žal, da se preveč zanemarja ta temeljna resnica, po kateri se katoličani ločimo od paganov starih in novodobnih.

Zapomni si torej za sedaj zlasti ta-le navodila:

a) Kadar otrok stori kaj napačnega, kar ti ni po volji, preudari najprej, ali je s tem žalil Boga, ali pa je bila le samo nespretnost ali nerodnost. Kakšno reč počno večkrat nespametni stariši, če je bil ubogi otrok malo neukreten in je ubil kako posodico, ki še ni bila groša vredna; takrat pa, ko je isti otrok (morda hudo) razžalil Boga, mu ne rečejo niti žal besedice. Ostro bodi torej tvoje posvarilo, kadar je otrok razžalil Boga, lažje pa mu prizanašaj vsakdanje nerodnosti.

b) Ako moraš otroka kaznovati, razloži mu najprej njegovo napako, da bo vedel, zakaj ga kaznuješ. Nekateri modri stariši delajo tako-le: Najprej mora otrok prinesiti katekizem in sam poiskati tisto stran, kjer katekizem govori o njegovi napaki; potlej mora

iti pred razpelo, poklekniti in najprej kesanje moliti ter Jezusa prositi odpuščanja, potlej naj še le prosi odpuščanja tudi razžaljenega očeta ali razžaljeno mater.

c) Pri časnih nezgodah le mnogokrat govori o tem, da Bog vse vlada, in da ima najboljše namene tudi takrat, kadar nam pošlje kako nesrečo. Če tebe ali otroke zadene kaj hudega, le lepo tolaži in opominjaj k potrpežljivosti; češ: saj smo zaslužili, če tukaj voljno trpimo, pa tamkaj ne bo treba. Če n. pr. vidiš, da se je tvoj otrok veliko trudil, pa se mu je delo ponesrečilo, da nima vspeha, le potolaži ga, rekoč: »Nič ne maraj, ljubček moj, pred Bogom ni bilo zastoj tvoje delo, Bog ti bo poplačal tvojo dobro voljo!«

č) Bog je neskončno pravičen ter kaznuje tudi najmanjšo pregreho, saj je Jezus rekel, da bo treba odgovor dajati od vsake nepotrebne besede. A tega ni rekel, da bo treba že zarad nepotrebne besede iti v pekel. Skrbi torej, da bodo tvoji otroci imeli tenko vest, da se bodo bali tudi majhnih grehov; vendar nikar ne pretiraj, da bi jim za vsako reč že žugal s peklom. Pekel se zasluži le z veliko hudobijo, s smrtnim grehom. O tem pa govori z vso resnobo; pekel naj bo res najstrašnejša reč, ki si jo more misliti otrok. Torej ne gre, da bi se kdo tako-rekoč igral s takim strašilom. Večna kazen v peklu, to je kaj tako strašnega, da je treba z neko sveto, svečanostno resnobo govoriti o njej.

d) Ker je Bog neskončno pravičen, poplačuje tudi vsako najmanjše dobro delo; saj je Jezus obljubil, da kozarec mrzle vode — taka malenkost! — ako jo kdo dá v njegovem imenu svojemu bližnjiku, ne bo brez plačila. O, koliko si že otroci lahko zaslužijo vsak dan, ako jih zgodaj privadiš, da Bogu darujejo vsa svoja detinska opravila z dobrim namenom. Obujanje dobrega namena prištevaj najboljšim domačim pobožnostim. »Bogu v čast! Iz ljubezni do Jezusa! Naj bo za Marijo!« take in enake besede naj mnogokrat odmevajo v tvoji hiši, naj se pogostoma ponavljajo v tvoji družini!

e) Bog bo pa še-le v večnosti popolnoma poplačal naše zasluženje. O nebeškem veselju le večkrat govori svojemu otroku in priganjaj ga, naj se vendar kaj veseli že naprej, ker je Bog obljubil toliko veselje, neskončno radost! Saj je nebeški Učenik, vzor vseh vzgojiteljev, tudi tako rad govoril o nebesih ter apostole silil in priganjal, naj se veselijo, naj veselja poskakujejo, ker je njih veselje obilno v nebesih!

To temeljno resnico tembolj priporočamo vzgojiteljem v prevdarek in uporabo, ker sedanji svet čimdalje bolj pozablja nebeškega povračila in vse vprek nezadovoljno zahteva le povikšanje — časne plače!

Listek.

Venec in krona.

Povest iz časov apostolskih.

Spisal Anton de Waal. — Poslovenil J. V.

(Dalje.)

Drugo poglavje.

Požar v Rimu.

Rim ni bil do Avgustovih časov nič kaj lepo mesto. Ulice in ceste, navkreber in navzdol, so bile ozke in na vse strani zavite, hiše so bile brez vsake lepote; črne in zamazane so štrlele k nebu, in če je stala tu ali tam vendarle kaka lepa, veličastna stavba, bilo je drugo v primeri z njo le še tem grje in žalostnejše. Avgust je sicer vse storil, da bi olepšal in okrasil Rim, kakor se spodobi mestu, ki gospoduje vsemu svetu, in posrečilo se mu je kolikor toliko prestvariti mesto, sezidano skoro iz same opeke, v mesto čistega marmorja. Vendar se je pritoževalo ljudstvo še pod Tiberijem, da so hiše previsoke in ulice preozke, tako, da ob kakem požaru niti pomagati ni moči in prav tako je skoro nemogoče uteči in se rešiti smrtni nevarnosti, če se podere ta ali ona vsled starosti preperela hiša. Stoletja bi bila prekratka, da bi se tako mesto preobrazilo in spremenilo v rezidenco s pravnimi, ravnimi ulicami, z lepimi, modernimi palačami; — cesar Neron je prevzel to delo za — eno leto. Bil je grozen satanski sklep, upepeliti vse mesto, v katerem je stanovalo poldrug milijon ljudi, in uničiti z ognjem vse stare palače, vse tempeljne, ukončati vse svete in posvetne spomenike — in na teh razvalinah sezidati nov, Neronov Rim, ki bi nosil ime po tem grozovitem tiranu *Neropolis*.

On sam je bil na svojem posestvu ob morju pri Anciju, ko so njegovi ljudje izvršili ta peklenski načrt. Prav tisti dan, 17. julija, ob katerem so nekoč Galci zažgali Rim, naj bi se zrušil tudi zdaj v prah in pepel. Tigelin je z vražjo previdnostjo vse pripravil za to grozovito delo in kakor na dano znamenje, so na različnih krajih velikanskega mesta obenem zagoreli velikanski plameni, in gost črn dim se je dvignil visoko pod oblake. Dolgotrajna letna vročina je bila vse usušila — tako, da je vsaka iskrica v hipu zažgala nov plamen.

Niti gasiti ni bilo mogoče, ker so bile ulice tako ozke in je vrh tega vode primanjkovalo. V devetih dneh je grozoviti požar skoro vse uničil, hišo za hišo, okraj za okrajem; od štirinajstih okrajev

jih je popolnoma pogorelo sedem, drugi pa so bili tudi močno poškodovani. Popolnoma ohranjeni so ostali samo štirje in ti so štrleli proti nebu izmed obdajajočih jih razvalin, kakor bi klicali: „Maščevanje, maščevanje!“ —

Četrť ure pred mestom sreča senatorja eden njegovih sužnjev, ki je bil ves zasopljn vsled naglega teka; Sabinila ga je poslala povedat svojemu soprogu, da gori na patricijski cesti, seveda sedaj še prcej daleč od njegove palače. Pudent je zaukazal sužnju sestiti k Evkarpu na konja; nato je zbedel konja z ostrogami, in spet so dirjali v najhujšem teku proti Rimu.

Čim bližje so bili mestu, tem razločnejše je bilo videti, da je ves okraj ob Eskvilinu v ognju. Evkarp je izbral najboljše konje, ki so dirjali kakor blisk, vendar za senatorja še prepočasi; želel si je imeti peruti, da bi pohitel tja, kjer so zdaj njegova soproga in njegovi hčeri morda v smrtni nevarnosti. Že se je slišalo oddaleč, kako so pokali in se lomili tramovi, kako so se posipali zidovi; razločevalo se je že prav dobro vpitje in kričanje nesrečnega ljudstva. Bilo je tem bolj grozno in divje, ker so bile prve ulice v mestu, tam ob vrtovih Mecenovih, kakor zamrle. Vsi so bili odšli v one dele mesta, kjer je divjal požar, da bi pomagali; nihče pa ni pomislil, da bo čez par ur on sam morda zastoj na pomoč klical. . .

Ko niso mogli Pudent, Evkarp in suženj zaradi velike množice ljudi več jezdit, so stopili s konj, senator je prepustil konje sužnju in mu ukazal, naj ga počaka ž njimi pri vratih Mecenove vile, in nato sta šla z Evkarpom peš dalje. Kmalu sta prišla do Eskvilina na patricijsko cesto; — senatorjeva palača je gorela na vseh štirih oglih.

„Kje je Sabinila, kje sta moja otroka?“ zajčal je Pudent; toda v občni zmešnjavi in obupu je mislil vsakdo le nase. Tako mu ni vedel nihče nič povedati.

Nevedoč skoraj, kaj dela, poskušal je senator priti skozi velika vrata v vežo. Toda Evkarp ga je potegnil s svojo krčevito roko še v zadnjem trenutku z nesrečnega kraja; v tistem hipu namreč se je prelomil tram in zid se je posul ter tako zaprl vhod. Črn dim, pomešan z oblaki prahu, se je zakadil proti njima in velikanska vročina, ki je že od daleč žgala, jima je zapuhtela v obraz.

„Poskusiva pri zadnjih vratih!“ zavpije Evkarp v občnem krik, prime svojega gospoda za roko in ga naglo potegne od vrat. Dim in žgoča soparica bi oha v naslednjem hipu omamila in zadušila.

Na drugi strani palače požar še ni divjal s tako močjo. Posrečilo se jima je priti do postranskih, polskritih vrat; skoz nje sta dospela na veliko dvorišče,

kjer je bil sredi umetno začrtanih in izpeljanih gredic, obsejanih z najlepšimi cveticami, krasen vodomet. Po hodnikih, katere so tvorili umetno izklesani stebri in ki so bili pokriti z lepim belim marmorjem, se je prišlo v stanovanje.

„Sabinila! — Sabinila!“ klical je Pudent, toda njegov klic je ječe odmeval z dvorišča in mu donal ljubljeno ime spet do ušes. Le prasket plamena, ki je v grozovitem sijaju razsvetljeval večer, je bil odgovor na klice in vzdih nesrečnega soproga in očeta.

Zavita v gost dim sta stopala moža po hodnikih molče drug za drugim in slednjič srečno prišla v stanovanje. V divjem neredu je ležalo tukaj vse razmetano in razdejano; omare so bile ulomljene, hišno orodje in različno lepotičje je ležalo po tleh. Kakor se je videlo, so bili tu pred kratkim tatovi, ki so v občni nesreči in zmešnjavi tem lažje kradli in ropali.

Evkarp je gledal in iskal v poltemi, katero je razsvetljeval le medel sijaj, prodirajoč skozi odprta vrata, po mizah, blazinah in med različnimi stvarmi, ki so ležale razmetane po sobi. In res, glej, našel je, kar je iskal, kos papirja!

„Berite, kar je tu napisanega!“ zakliče svojemu gospodu in mu poda list; roka se mu je tresla, srce mu je bilo močno v dvomu in obupu.

Pudent vzame papir in bere; bila je pisava njegove žene.

„Zdaj smo v vili dobrih Kornelijev na Janikulu. Vsi smo se srečno rešili.“

„Kaj nisem prav imel,“ razveselil se je Evkarp „ko sem dejal pri sebi: gospa je gotovo pustila kako vest in znamenje, prędno je zapustila palačo!“

„Hvala Ti, hvala Ti, usmiljeni Bog!“ zaklical je Pudent in solze veselja so ga oblile. Kaj je bila zanj v tem trenutku izguba premoženja, ko je bilo na varnem najdražje, kar je imel na svetu.

„Toda zdaj proč od tu,“ silil je Evkarp, „da prideva prej do izhoda, kakor ga nama zapre ogenj.“

Bil je že skrajni čas. Ogenj se je razširil že skoraj okrog in okrog dvorišča. Kakor velikanski jeziki so šikali plami skozi streho; z velikim ropotom je padala razpokana opeka na cesto in tramovje je hreščalo z groznim truščem na kup.

Pudent si je vrgel vrhnjo suknjo čez obraz in tako je dospel srečno z Evkarpom v kljub neznosni vročini, ki je puhtela z vseh strani, skozi zadnja vrata na cesto.

Iz globočine srca sta se zahvalila Bogu in nato odhitela od pogorišča, da prideta čim preje na ono stran reke Tibere.

Ko sta hotela s patricijske ceste kreniti v neke postranske ulice, videla sta, da tudi tukaj že divja požar. Vendar je hotel Pudent na vsak način po teh

ulicah dalje, ker bi drugače moral narediti prevelik ovinek. Toda Evkarp ga je prosil, naj nikar ne skuša neba in naj se nikar ne podaje v tako očitno smrtno nevarnost.

V tem trenutku, ko sta se hotela obrniti, prihiti iz bližnje hiše mlada gospodična, vsa obupana in z razpletenimi lasmi na cesto in zavpije kakor uničena:

„O bog! Kdo bo rešil mojega bolnega očeta? Pomagajte mi ga prnesti na prosto; saj mora poginiti v plamenu!“

Pri tleh besedah se vrže Evkarpu pred noge, objame njegova kolena in zaprosi v solzah:

„Reši, reši mojega očeta, večno ti bom hvaležna!“

„V božjem imenu!“ odgovori Evkarp, jo dvigne s tal in pohiti z njo v notranjost hiše.

Z nadčloveškim naporom je bila deklica vzdignila očeta iz postelje in ga prenesla skozi dve sobi; dalje ni mogla, ker so ji odpovedale vse moči.

Evkarp je zadel moža na svoja ramena in ga odnesel na cesto; dekle je šlo za njim.

Veselo je pozdravil Pudent svojega služabnika zaradi tega dela; stisnil mu je ginjen roko in solza mu je zaigrala v očeh. Nato so šli vsi proti oni strani, kjer še ni bilo ognja.

Poteze bolnikove so bile Pudentu znane, in vendar je dolgo premišljeval, kje je bil videl moža. Slednjič se spomni: bil je vitez in plemenitaš Faust, ki je ob enem z njegovim nečakom, stotnikom Kornelijem v Cezareji nosil vojaško orožje; ko pa se je vrnil v Rim, pokazal se je parkrat v senatorjevi palači.

(Dalje.)

„Smrt, kje je tvoje želo?“

Bilo je v prvi polovici našega veka.

Penzijonatu usmiljenih sester, v katerem se je vzgajalo in izobraževalo krog dvesto mladih hčera iz odličnih hiš cele Francoske, se je bližala nekega jutra kočija. Konji so bili utrujeni in bele pene so se jim delale na vsem telesu; kljub temu jih je priganjal kočijaž vedno in vedno k naglejšemu diru. V kočiji sta sedela gospod z dolgo brado, ki je bila že s sivimi nitkami preprežena, in gospa, ki je bila očitno njegova žena. Oba sta bila črno opravljena. Gospodov obraz je kazal največje vznemirjenje; bil je blede kakor v velikem strahu, ali da pričakuje nekaj groznega. Gospa si je zaškrivala lica in oči z robcem, in pogosti zdihi in tiho ihtenje je pričalo o veliki bolesi v dnu srca.

„Potolaži se ljuba Elizabeta“, rekel je stari gospod soprogi. „Upajva, da bo še vse dobro. Bog se naju bo usmilil!“

„Oh, Karol“, je vzdihnila gospa, »moje srce mi pravi, da Marije ni več med živimi... moja slutnja me ne vara — moj otrok, moj edini otrok je mrtev...!“

„In če bi bila umrla, ali boš zaradi tega obupala? Ali boš godrnjala proti božji previdnosti? Umiri se, saj ne veš, morda se ji je pa v zadnjih dneh zboljšalo?“

Nekaj minut kasneje obstane kočija pred samostanom; gospod in gospa sta komaj izstopila, že so se odprla vrata in prikazali sta se v njih dve črno opravljeni sestri s križcem na prsih. Ena, katere obraz je kazal globoko resnost, a vrh tega neskončno milino, stopi takoj k gostoma in ju pozdravi:

„O, častita mati — pred vsem, kako je najini Mariji?“ — je bilo prvo vprašanje došle gospe.

Le-ta ju pogleda sočutno, in glas se ji trese, ko odgovori: „Gospa grofinja, Vi prihajate pozno; ubogi dobri otrok je vprašal pogosto po Vas.“

Grof, ki je spoznal iz teh besedi, da je vsako upanje zastonj, se je vendar premagal radi soproge in je rekel čisto mirno: »Vaše pismo, ki nama je sporočilo Marijino bolezen, sva prejela pred tremi dnevi; od tedaj nisva zamudila nobene minute?“

»Nikakor ne dvomim o vajini ljubezni do blage hčere, a bolezní pogosto bolj napredujejo, kakor bi kdo mogel misliti. Toda prosim, vstopita; vsaj par trenutkov potrebujete, milostljiva gospa, da se pripravite, predno greste k svoji Mariji.«

»Gorje!« zavpila je gospa, ki je v tem trenutku spoznala, da je srce ni goljufalo, ko ji je reklo celo pot, da je ljubljena hči mrtva. »Prosim, nikar ne odlajšajte z resnico in če tudi je grozna! Kaj ne, Marija je — mrtva?“

Sestra je ostala za hip tiho, potem pa je rekla: »In če bi bila res? Ali ne bote vsprejeli potrpežljivo križa na svoje rame? — —«

Soba, kjer je ležala Marija, in kamor je peljala sestra čez nekaj časa žalostne stariše, je bila temna; mamljiv duh cvetic je legal na prsa. V sredi je bil napravljen mrtvaški oder. Belo truplo umrle device je ležalo na snego-belih blazinah. Voščeno rumene roke so krčevito stiskale križ nad prsmi. Okrog in okrog je bilo vse polno vencev. Obraz umrle je bil zagrnen; na obeh straneh so gorele debele sveče.

»Marija, moja hči, moje edino veselje!“

Tako je zavpila v grozni bolesti gospa in se zgrudila v nezavest...

Mlada grofica Marija je bila že par let v samostanu, da se vzgoji in v krščanskem duhu izobrazí. Pred cnim tednom jo je napadla huda bolezen; mati Zofija je takoj sporočila starišem. Toda predno sta prišla oče in mati, se je bolezen grozovito po-

ostrila in naglo končala mlado življenje sedemnajsetne grofice. Poldrugi dan je že ležala na odru.

»Ali je resnično mrtva, ali se ne da več vzbuditi k življenju?« zaihtela je mati, ko se je spet zavedla.

»Poklicale smo tri najboljše zdravnike« odgovorila je sestra, »a izrekli so vsi trije, da je mrtva.“

Bila je očitvidno mrtva. Obraz je bil mrtvaško bleđ, ustni plavi, ravno tako nohtovi na malih, finih rokah. — Ob strani je stala snegobela rakev, ki je nosila na pokrovu prekrasno lilijo — znamenje neomadeževane nedolžnosti. To noč še — in potem jo bodo zabili v rakev in v nji bo zaprta, zaprta na veke! Nobeno človeško oko je potem ne bo več videlo; ločena bo popolnoma od življenja in izdana preperelosti in trohnobi...!

Posrečilo se jim je odstraniti grofinjo za nekaj časa od mrtvaškega odra. Toda ko je nastala noč, je rekla odločno, da hoče sama to noč čuti pri svoji hčeri, da bi jo gledala tako dolgo, kakor ji je še mogoče. Taiste misli je bil soprog; tako sta prebila oba, sicer ne celo noč, vendar več ur, tja do polnoči, v molitvi pri mrtvi hčeri. Zjutraj predno je napočil dan, sta prišla spet v sobo, kjer je ležala mrtva hči.

Solnce je izšlo, v sobo je sijal jasen dan. Grofinja je štela tresoč minute, koliko časa bo še mogla gledati svoji hčeri v beli obraz. V zadnjih urah se je skoro docela umirila. Njena lastna molitev, še bolj pa molitev usmiljenk, jo je nagnila, da se je udala v voljo božjo. Seveda ni vedela, da je mati prednica prečula vso noč na kolenih in prosila Boga, naj da potrjim starišem miru in tolažbe. Bila je to molitev žive svetnice, in ta premore mnogo pri Bogu.

Prednica je vstopila k njima, ko sta bila sama v sobi pri hčeri. Na njenem obrazu je odseval nadzemski blišč in svetost, in združenje z Bogom se je razlivalo v vseh njenih potezah. Ko ju pozdravi, jima pove, da je vse pripravljeno in čas, da Marijo položé v rakev.

»O moj otrok!« zaupije grofinja strastno, »o moj otrok, rada bi te prepustila ljubemu Bogu, samo, da bi še enkrat čula tvoj glas, da bi bila videla tvoj zadnji pogled! O Bog, dobri usmiljeni Bog, ali ni mogoče, da me moja hči še enkrat pogleda?!«

»To je bila tudi poslednja želja blage Marije« pravi redovnica in stopi korak bližje. Čudno se ji je svetil obraz, ko je spregovorila skoro z nadzemskim zaupanjem: »Ljubi Bog, naš oče in naše vse, ti si tako dober, da uslišiš zmerajsvojih služabnikov prošnje, če so k tvoji časti!« In povzdignila je roke proti nebu in molila dolgo, tiho in prisrčno in s tako gotovostjo, da bo vslišana, kakor da stoji pred vidnim očetom in ga prosi česa.

Čudeč sta jo opazovala grof in grofinja. Nato stopi siva, častitljiva prednica skoro smehljaje k odru. Njen pogled je velel starišem, naj tudi onadva pristopita; potem prime mrtvo Marijo za roko in pravi prisrčno: „Hči, pridi; odpri oči in poglej še enkrat svoje stariše!“

In veki so se počasi odprli in plave, jasne in čiste oči so gledale neskončno milo in tolažljivo na očeta in mater.

Kako dolgo — tega ni mogel nihče povedati. Če se zgodi čudež, ne prideta čas in prostor nič v poštev.

Mrtvaška tišina je vladala ves čas v sobi.

Nato so se zopet zaprle oči; truplo je ležalo na odru, kot bi se ne bilo nič dogodilo.

Goste, vroče solze so bile prva zahvala grofa in grofinje do ljubega Boga, ki jima je naklonil toliko milost. „Marija je v nebesih; tako more gledati le oni, ki vživa večno veselje!“ je rekla potolažena mati. Grof pa, v katerem je še vedno tlela iskra upanja, da je hči le na videz mrtva, je zahteval, da so takoj še enkrat preiskali truplo. Pogreb se je preložil. Prišlo je več zdravnikov, toda izjavili so vsi: „Deklica je že tri dni mrtva; pokopati se mora takoj.“

Pokopali so jo še tisto dopoldne. Stariši so bili pri pogrebu, a bili so čudovito mirni in potolaženi; zadnji pogled njih hčere jima je dal to tolažbo in zraven trdno prepričanje, da je Marija neskončno srečna. . .

Častita mati prednica pa, ki je sprčila potrtem starišem od neskončnouslymiljenega Boga tako očividno čudež, se imenuje Zofija Barat; umrla je v sluhu svotosti, in ne bo dolgo, ko jo bode prištel „blazenim“ . . .

Za ubožce!

Mlad, zelo bogat mož se je imel poročiti z gospodično, ki mu je imela prinesiti v hišo razun izvrstnih darov duha in srca tudi 400.000 K dote. Pošiljal ji je vsako jutro krasen šopek. „Koliko pa daš za vsak tak šopek?“ vpraša ga nekoč nevesta. — „Osem glđ.“ odgovori ženin. „V desetih dneh se poročiva pravi nevesta; do takrat torej hočeš izdati še 80 glđ.? Daj mi raje denar!“ Mladi ženin je bil pripravljen — vendar mu je bilo čudno pri srcu: bal se je, da je njegova nevesta skopa. Skopost pa je on najbolj sovražil. Toda ta ga je kmalu pomirila. „Gotovo mi dovoliš“ pravi mu smeje se, da darujem ta denar ubogi, nesrečni ženici; molila bo za naju, in to nama bo več koristilo kot najlepši šopki.

Dugo jutro pa je ženin vendarle prinesel spet šopek, pa stal je le 10 kr. Spodaj pa je bil ovit s tremi papirnimi stotaki in okrog je bilo napisano: „Za ubožce!“

Moč sv. križa.

Sv. križ je božje in čudovito znamenje. S tem znamenjem so šli apostoli po svetu in spreobračali nevernike; to sveto znamenje je dajalo mučenikom moč, da so premagali trpljenje in smrt. — Ob času največjega preganjanja kristjanov pod Dijoklecijanom so pripeljali pred tega trinoga sv. Jurja. Cesar mu zaničljivo zapove, naj pije vpricho vseh strup in tako dokaže resničnost in božanstvo katoliške vere. Skoro vsi prebivalci mesta Antijohije so bili navzoči, radovedni kako se bo izšlo. Sv. Jurij vzame kozarec s strupom, naredi čezenj sv. križ in izpije do dna, ne da bi mu kaj škodilo. Tisoč in tisoč paganov je strmelo nad tem in klicalo: »Velik je bog kristjanov!« Čudež, ki ga je storil sv. Jurij z znamenjem sv. križa, je bil tako velik in očividno, da se je celo cesarica Aleksandra in z njo več tisoč paganov spreobrnilo h katoliški veri.

„Da, jaz sem slep!“

Na Češkem je bil poklican v nedeljo zvečer duhovnik k bolniku, da mu poda zadnjo popotnico — Jezusa v zakramentu sv. Reznega Telesa. Ko je šel z Jezusom mimo neke hiše, je stal pred vratmi mladenič, pogovarjajoč se s nekim dekletom. Dekle je pokleknilo, mladenič pa je ostal pokoncu s pokrito glavo. Duhovnik ga pogleda ostro in si ne more kaj, da bi ga ne vprašal: „Ali si slep, da se ne odkriješ?“ — „Da, jaz sem slep!“ odgovori v preširnem zasmehu mladenič. „Fej, sram te bodi, da tako govoriš!“ in odide. — Čez štiri tedne pa se je moral dati mladenič operirati v Pragi, ker mu je veja v gozdu desno oko tako poškodovala, da so mu ga morali izrezati in nadomestiti s steklenim. — Bog se ne da zasramovati!

Vojska med Angleži in Buri.

Od onega časa, ko smo dali »Domoljubovim« čitateljem zadnje poročilo o vojski v Južni Afriki, sicer ni bilo večjih bitk na raznih bojiščih, pač pa so se razmere v marsičem spremenile, a tudi dosedaj ne na škodo Burov. Glavna stvar, za katero se sedaj gre, je osvobodjenje angleške armade generala Viteja, ki že nad tri mesece ob največjem pomanjkanju tiči v Ladismitu, obkoljen od vseh strani od hrabrih Burov. V to svrhu se je podal angleški general Buler malone s celo armado na zahodni strani Ladismita preko reke Tugele ter namerava na ta način prodreti do vrst, ki oklepajo sestradano armado njegovega tovariša Viteja. Toda Buri so takoj uvideli njegovo nakano ter so poskrbeli z močno armado, da se Bullerjeve čete ne morejo pomikati proti vzhodu. Kako malo imajo Angleži vspeha pri tem svojem početju, je razvidno najbolj iz tega, da so se nekateri oddelki pomaknili v starih ali petih dneh komaj 8 km. daleč, pri tem pa v raznih praskah izgubili, kakor sami trdijo, gotovo nad 400 mož. Buri tudi sedaj še ne marajo napadati, ker nočejo po nepotrebem prelivati kri, a kadar so napadeni, se ustavijo tako odločno, da so Angleži vselej veliko na

slabšem. Kraj, kjer se sedaj nahajata armadi, okolica mesta Ladismita, je v razsežju kakih 40 do 50 km. zelo hribovit, v dolinah pa močviren, tako da je nezajenim Angležem pot zelo otežkočena, Buri pa znajo ivrabiti vsak holm in vsak jarek v svojo korist. Ako se umikajo z jednega holma na drugega, iz jednega jarka v drugi, delajo to le radi tega, da zvaobljajo Angleže v nastavljenost. Bitka ta, na katero se sedaj pripravljata obe stranki, bo bržkone odločila usodo in se sklene premirje. To velja posebno za dosedaj najbolj verjetni slučaj, da so Angleži znova temeljito poraženi. Ko bi se jim pa nasprotno posrečilo z morebitno zmago v tej bitki nekoliko oprati omadeževano čast angleškega orožja, potem bi pa morda Angleži še ne odnehali in bi prodirali dalje proti severu do transvalske meje. Do tega pa še ne pride tako kmalu, kajti burska moč šteje v tem delu gotovo do 40.000 mož in toraj precej presega angleško, akoravno bi Burom zadostovalo že jednako ali tudi manje število, kar se je pokazalo že v raznih dosedanjih bitkah. Dobili so namreč ravno v zadnjih dneh precejšnjo pomoč od Kimberleja sem, katero mesto kakor tudi Mafeking sicer še vedno oblegajo, a ker so znatno zmanjšali in oslabili angleško posadko, so lahko kos ondotni svoji nalogi z manjšim številom vojakov. Tudi pri postaji Moder River, nekaj km. južno od Kimberleja, še vedno oklepajo armado generala Metuena, ki se že nad mesec dnij niti ganiti ne more, akoravno se ne nahaja na nikakem utrjenem mestu. Ob enem se pa tudi še nadalje širi ustaja v angleški kap. koloniji in akoravno je že pred štirinajstimi dnevi došel v Kapstat novi vrhovni poveljnik Roberts in daje podrejenim generalom razna navodila; se ni v tem oziru obrnilo prav nič na bolje. Ni čuda toraj, da vladni krogi v Londonu, ki ne morejo poslati na bojišče nič več novih močij, z velikim strahom pričakujejo usodnih poročil in se kolikor toliko že sprizanjujejo z mislijo na končni poraz.

Slovenski novičar.

Kranjsko.

Novi kanoniki. Pri ljubljanskem stolnem kapiteljnu so bili dne 28. jan. slovesno umeščeni velečastiti gg.: **Sajovic**, župnik v Slavini, **dr. Lampe** profesor bogoslovja, in **dr. Karlin**, gimnazijski profesor v Ljubljani. Častitamo!

Desetletnica „Katol. političnega društva“ se je dne 25. jan. izvršila v Ljubljani jako slovesno. Slavnostna govornika dr. Šušteršič in dr. Krek sta v krasnih govorih naslikala mnogobrojnim udeležencem, kako je društvo v pretečenem desetletju izvrševalo svojo nalogo. Dosegli so se lepi vspehi. A veliko dela še čaka. Zato pogumno naprej! Med kat. kranjskimi Slovenci je upravičena samo katoliška narodna stranka; zato brezobziren boj narodni liberalno-nemčurski stranki! — Zvečer je bil banket; čule so se duhovite in navdušene napitnice, ki so pozivljale navzoče k vztrajnosti na dosedanji poti. Bog blagoslovi prepo-

trebno društvo v njegovem delovanju za probujo katoliškega življenja med kranjskimi Slovenci!

Premeščeni so: Č. g. Lavrencij Tič, kapelan v Sodražiči, za ekspozita v Harije pri Trnovem na Notranjskem; č. g. Josip Lavrič, kapelan v Višnji gori, v Sodražico, in čast g. Karol Čik, kapelan v Leskovcu, Višajo goro.

Umrli je pri usmiljenih bratih v Kandiji pri Novem mestu č. g. Hrovat, kaplan iz lavantinske škofije, rojen v Svetem Križu pri Kostanjevici N. p. v m.!

Deželnozbornica volitev. Trgovska in obrtniška zbornica kranjska je izvolila deželnega poslanca namesto umrlega gospoda Perdana. Oddanih je bilo 18 glasov. Deželnim poslancem je s 14 glasovi izvoljen državni poslanec J. Kušar.

Društva v Ljubljani. Ljubljana šteje 138 javnih društev in sicer 108 slovenskih in 30 nemških

Dr. Tavčar v družbi celjskega Mravлага. Po bratimstvu, katerega je sklenil dr. Tavčar z baronom Schwegljem in dr. Schafferjem, poiskal je k svoji zvezi še tretjo lepo dušo, katero je srečno našel med celjskimi hajlovci v osebi dr. Mravлага. Temu Mravlagu je dr. Tavčar izročil svoje pozdrave shodu spodnještajerskih nemškutarskih trgovcev, češ da bode, kakor je dr. Mravlag naznanil shodu, s svojo stranko podpiral njihove težnje. Kake so te težnje, to štajerski Slovenci dobro čutijo. Že naprej je dr. Tavčar naročil dr. Mravlagu, da se bode pridružil sklepom nemškutarskega shoda. Mož, ki se družil s celjskim Mravlagom, je v Ljubljani starosta »Sokolov!« Ni še davno, ko je ta mož pisaril v »Narodu«, da so zadruga na obmejnih krajih potreba slovenskega naroda. Na to je sedaj pozabil, ker njegova nemško-slovenska zveza se — redi.

Nenavaden obisk. Premilostni škof iz Svete Helene v Ameriki (Oregon), ki je preko Rima došel v Ljubljano, je obiskal v spremstvu škofa dr. Jegliča v Dravljah stariše duhovnika Pirnata, ki deluje v njegovi škofiji, v mestu Livingstonu. Naš rojak je šele peto leto duhovnik, pa je že sodeloval ondi pri zidavi treh cerkva. Ena teh je sezidana na čast svetemu Cirilu in Metodu, katero je nedavno blagoslovil škof Brondel. — V Dravljah so bili stariši že opozorjeni, da prideta dva škofa na obisk. Začetkoma niso verjeli, da bi bilo res, pa so se kmalu prepričali na lastne oči. Koliko je bilo veselje, ko sta vstopila v skromno hišo visoka gosta! Že leto dni stariši niso nič čuli o svojem sinu, sedaj pa so gledali škofa iz daljnih krajev v svoji sredi, ki jim je povedal marsikaj hvalnega o gorečnosti njihovega sina in naznanil, da pride i sin kmalu v domovino na obisk. Razume se, da so postavili po stari slovenski navadi na mizo hleb kruha in steklenico vina. Visok gost se je ob slovesu izrazil, da še ni videl tolikega

odkritosrčnega veselja. Iz Ljubljane se je odpeljal škof Brondel zopet nazaj v Ameriko, kjer vodi škofijo, ki je večja kakor vsa Italija, ki pa šteje le 40 katoliških mašnikov.

»Delavska stavbena zadruga« v Zagorji je srečno premagala prve in največje težave, da se je iznebila na stavbišče intabuliranega dolžnika, ki je imel namen dosejanega posestnika prej ali slej »stisniti« in pogrnati. Kljub vsemu podraženju, vsemu hujskanju »delavskih prijateljev« je plačan ves dolg 6400 kron po prispevkih društvenikov, in zadruga nima sedaj na stavbišču ne ene krone intabulirane. To zopet peče sovraige in sedaj hujskajo ude, češ, da bodo izgubili, ker nimajo vsak svoje svote intabulirane. Sedijo pač po sebi. Mislijo, da so vsi ljudje taki oderuhi in sleparji kot oni, ki so vse svoje ogromno premoženje le od delavcev prisleparili.

Iz Št. Jurja pri Kranju se nam poroča, da se je ondi, kjer je pred kratkim začela poslovati mlekarška zadruga, dne 14. pr. m. ustanovila tudi posojilnica Raiffeisnovega sistema. V okoliš se je razun šentjurske župnije sprejelo tudi Velcsovo, Tupaliče in Cirčiče.

Nesreče. V Lazah pri Zg. Tuhinju se je 21. t. m. zvečer ubil 48letni kočar Jos. Dacar. Padel je na kamnito stopnico pred gostilno Uršule Hribar v Zg. Tuhinju ter si zdobil črepinjo. Nezavestnega so prenesli v gostilniške prostore, kjer je kmalu umrl. — Železniškemu čuvaju Fr. Buserju je 19. t. m. popoldne spodrsnila noga na železniški šini ter si je pri padcu nakopal nevarne rane na hrbtu. — Pri igranju z nabasanim samokresom se je te dni na roki obstrelil 12letni pastir Jan. Ciler. iz Zgor. Pirnič. Prepeljali so ga v bolnico. — Iz jednakega vzroka je moral v bolnico posestnik Jan. Malovrh, ki je šel s posestnikom J. Sečnikom iz Butanjevasi na lov, a je poslednjemu na potu spodrsnilo ter se mu je pri padcu sprožila puška. Kroglja je ranila Malovrha v komolec desne roke.

Državna podpora. Poljedelsko ministerstvo je za napravo vodnjaka v vasi Bač v postojinskem okraju dovolilo 1900 kron podpore, deželni odbor pa 760 kron. Skupni troški pa bodo znašali 3800 kron. Ministerstvo za notranje posle pa je za popravo mostu čez Reko pri Ostrožnem brdu v postojinskem okraju dovolilo 4000 kron podpore v štirih letnih obrokih.

V Ameriko se je izselilo v minolem letu iz črnomaljskega, novomeškega in kočevskega okraja 730 oseb.

Iz Kamnika 29. jan. Včeraj vršil se je tu osnovalni shod kmetijskega društva za mesto in okolico. Udeležilo se je shoda nad 80 posestnikov iz vseh prizadetih občin. Poročal je na shodu g. Sajovic, ravnatelj »Gospodarske zveze« ter je bilo njegovo

poročilo z zanimanjem in odobravanjem spremljano. Tudi pravila novega društva bila so z odobravanjem sprejeta. Kljub temu pa se udeleženci niso izjavili za pristop v tolikem številu, da bi zamoglo društvo vspešno vršiti svoj namen. Zato se je osnovalni odbor odločil, sklicati zopetni shod na 11. svečana t. l. v spodnje prostore pri Krištofu. Na dnevnem redu bode nadaljno vsprejemanje udov, volitev načelstva ter kratko poročilo osnovalnega odbora. — Zdi se, da naši ljudje zemljepisne lege svojih bivališč pač ne znajo ceniti, tem manj izkoristiti v svoj gospodarski prid. Živinorejska zadruga v obližji planin — nje pridelki v kraju, kjer so prosluli sejmi, ter nje izdelki pred nosom bolnih ptujcev — to je na dlani. In vendar si stavijo to v primeru z angleško pečenko nasproti burski »menaži«. Naj bode prvo lahka jed, v drugej pa več kosti; a je dobra in tečna juha. Bodi tudi v zasebnem gospodarstvu prijetno, a v družbi je moč in življenje.

Poštne novice. Z novim letom prenehalo je pobiranje dostavnin za navadna pisma na deželi; pa bodisi v kraju, kjer je pošta ali zunaj njega, nikjer ne sme zahtevati pismonoša za dostavljenje navadnega pisma posebnega plačila. Nekaj družega je seveda z dostavljanjem ekspresnih pisem, za to je plačati, 1 K ako je oddaljenost stanovanja naslovljenčevega od pošte, na katero dojde tako pismo, 7 1/2 km. ali manj. Dopisnice stanejo zdaj 5 h (preje samo 2 kr.); priporočena pisma treba znamkovati, kakor navadna pisma, razun tega pa še z 25 h, navadna pisma pa kot doslej t. j. do 20 gramov teže s 5 kr. = 10 h, čez 20 gr. pa z 10 kr. = 20 h, to seveda, če gre izven kraja ali okoliša dotične pošte, v kraju ali okolišu dotične pošte pa do 20 gr. s 3 kr. = 6 h, čez 20 gr. s 6 kr. = 12 h. Pri nakaznicah znaša poštnina do 20 K 10 h, čez 20 do 100 K, 20 h, čez 100 do 300 K, 40 h čez 300 do 600 K, 60 h, čez 600 do 1000 K, 1 K.

Koroško.

Koroške novice. Ponesrečil se je dne 3. t. m. hlapec P. Dobajc na Reberci, ko je spravljal hlode z gore. Hlod ga je zajel tako nesrečno, da je na mestu obležal mrtev. — Živ zgorel je dne 10. jan. hlapec, znan z imenom »stari Lovrenc« (Lovrenc Eberwein), ki je služil nad 25 let pri grofu Thurnu v Pliberku. V hlevu blizu šole pod Tunelom je imel majhno izbico, kjer si je sam kuhal jed. Imenovana dné se je nenadoma zgrudil na goreče ognjišče, kjer je obležal. Še-le neki pekovski učenec iz Pliberka ga je našel in ga rešil. Živel je še nekaj časa. V noči ga je smrt rešila strašnega trpljenja. Pokojnik je ob svojem času sprejel tudi kolajno za 20 letno zvesto službovanje. — Vročinska bolezen je hudo

razsajala v Št Štefanu ob Zili. Šolo so zaprli. — V Bistrici v Rožu je dne 10. jan. umrl posestnik in poštar g. D. Krajger, star 83 let. Pogreb je bil jako veličasten in je pokazal, kako spoštovan je bil pokojnik. N. p. v m.! — V Celovcu je dne 18. jan. umrl gosp. Friderik Rupper, hišni posestnik, star 57 let. Za konservativno stvar med Nemci si je pridobil mnogo zaslug. N. p. v m.! — Dne 14. jan. je v Celovcu umrl bivši trgovec Šimen Merlin, star 80 let. — Davčni višji nadzornik g. J. Konšek v Celovcu je imenovan finančnim tajnikom v Ljubljani. Deželni odbor je imenoval g. dr. V. Grassla v Dobrlivasi za okrajnega zdravnika ravno tam. — Na Koroškem je 33 odvetnikov, od teh 16 v Celovcu. — Celovski mestni zbor je dal »Südmarki« 100 K, in knjižnici tega društva 300 K. Za take namene imajo zmerom dosti denarja; če ga zmanjka, pa napravijo dolg! — Pri Saksenburgu je vlak povozil 40letno M. Leitner. — Dne 15. jan. zjutraj je pogorela Kranjčičeva bajta S. Eichholzerja v Čahoričah pri Kotmarivasi. — Dne 8. jan. je pogorelo gospodarsko poslopje J. Dreierja p. d. Hanža v Malem Št. Vidu. Škode je 8000 K.

Štajersko.

Zoper konsumna društva — nemška agitacija. Dne 15. pr. m. so se zbrali v mariborski kazini spodnještajerski trgovci, da protestujejo zoper konsumna društva. Vsi govorniki sploh so naši zagrizeni nasprotniki. Glavni govornik je bil celjski junak dr. Mravlag. Ta shod je bil naperjen le proti narodni organizaciji. — Sedaj pa čitajte dr. Tavčarjevo glasilo, s kolikim veseljem poroča o tem shodu! Sram jih bilo!

Gospodarski boj na Spodnjem Štajerskem med Slovenci in Nemci se čedalje bolj poostruje. Trnjeva je pot, ki jo je ubral štajerski Slovenec, da se osamosvoji, a pot je edino prava, ako neče brezpogojno utoniti v nemškem morju. Slovenski trgovci so si ustanovili v Celju društvo »Merkur«, ki naj jih osvobodi od vpliva nemških veletržcev in tovarnarjev, pred vsem onih nemških podjetnikov, ki imajo železno obrt v svojih rokah. Nemci so pričeli vsled tega silno agitacijo po vsem Štajerskem in Koroškem, naj tudi nemški trgovci prično bojkotovati slovenske proizvajalce, zlasti pa posestnika mlinov v Celju g. Majdiča, ki je »Merkurju« predsednik. Ako se bodo vsi Slovenci trdno držali našega rešilnega gesla »Svoji k svojim«, ni se bati, da bi slovenska obrt in trgovina količkaj trpela v tem gospodarskem boju, pač pa oni tuji, priseljeni izkoriščevalci, ki nas hočejo politiško in gospodarsko udušiti.

Iz Sevnice. Dne 22. jan. umrla je po dolgotrajni mučni bolezni v 62 letu svoje starosti Ana Zalokar,

žena znanega Jožefa Zalokarja, posestnika v Zagradcu v sevniški fari. Lep pogreb je kazal, kako priljubljena in spoštovana je bila blaga žena daleč na okoli. Dne 23. jan. pa je po noči zgorel mlin J. Gradu, posestniku na Blanci. Zgorelo je tudi okoli 80 mernikov žita.

Drobtinice.

Veliki in majhni ljudje. Med tem, ko naši liberalci v »Narodu« iščejo po vsch judovskih listih sramotilnih novic za katol. cerkev, pa se zares iz brazeni močje temeljito poučujejo o njej, in vedno pogosteje tudi protestanti prestopajo v katoliško cerkev. Pred nekaj meseci je prestopil prvi švedski protestantski bogoslovec Kroik-Touning v katoliško cerkev. Najprej ga je nagnilo h katoliški cerkvi premišljevanje, da mora Kristusova cerkev imeti poglavarja, in ta ne more biti drugi, nego naslednik sv. Petra — rimski papež. Spoznal je potrebo spovedi, in ker jo je Luter zavrgel, je s tem tudi pokazal, da ne pozna Kristusovega duha. Zato je začel temeljiteje proučevati katoliške nauke — in vspeh učenja je bil, da je največji protestantski bogoslovec v Evropi prestopil v katoliško cerkev. — Nekaj podobnega se nam poroča sedaj iz Amerike. Dr. de Costa, najvplivnejši luteranski učenjak v New Yorku, je prestopil v katoliško cerkev, in listi javljajo, da misli še okolo sto ameriških protestantskih pastorjev zapustiti Lutra in se vrniti h Kristusu. — Tako delajo možje, ki kaj znajo, in se uče, in ki hočejo poslušati glas resnice. Naši »Narodovci« pa med tem od judov prepisujejo in se lažejo, katekizem pa pozablajo.

Napredek katoličanstva v 19. stoletju. V Angleski in Škotski je bilo začetkom devetnajstega stoletja 120.000 katolikov, sedaj jih je 2.000.000. V Holandiji je ondi dve petini katolikov. V Nemčiji je število katoliko od 3 milijonov narastlo na 13 milij., v Švici od 542.000 na 1.700.000, v Škandinaviji od 200 na 8000, v azijski Turčiji od 400.000 na 658 tisoč, v Perziji do 300 na 10.000, v severni Afriki od 15.000 na 500.000. V Rusiji je 18.000.000 katolikov. V centralni, iztočni, zapadni in južni Afriki se lahko trdi, da leta 1800 ni bilo katolikov, danes jih je 2 milijona s 30 misijoni, katere vodi 290 misijonarjev. V Aziji, v skrajnem orientu, povečalo se je število katolikov od 1 na 6 milijonov. V španskih, oceanskih kolonijah je 1½ milijona prebivalcev katoliške vere. V Kanadi so se katoliki pomnožili od 137.000 na 2 milijona, v Združenih državah od 36.000 na 10 milijonov.

Nesreča v cerkvi. Strašna nesreča se je primerila, kakor poroča »Novoje Wremja«, v Maly-A'senu med službo božjo. Med branjem evangelija podrl se je kor.

Tramovje je podsulo vse ljudi, ki so stali pod korom. V cerkvi je nastala zmešnjava. Ljudje so hoteli ven, a skoro sta se zamašila oba izhoda. Mnogo jih je pri izhodu v gneči našlo smrt. Izpod razvalin podretega kora so dobili 19 mrtvecev in 8 teško ranjenih, lahko ranjenih je pa 60 oseb.

General Methuen — znorel. Listi poročajo, da je general Methuen znorel. Torej se tudi pri njem vresničuje prislovica: Ako angleški generali ne izgubé glave, izgubijo pa pamet!

Nesrečna poroka. V vasi Kanale na Laškem so se prijatelji in sorodniki mlade zakonske dvojice postavili pred vhod cerkve, da bi na čast novoporočencev s samok. si streljali. Orožniki so streljanje prepovedali, kar je kmete tako razjarilo, da so napadli orožnike, ki so se začeli braniti. Kroglje pa so zadele novoporočenca ravno v trenutku, ko sta stopila iz cerkve. Obadva sta se pri priči zgrudila na prag cerkve. 22letnemu ženinu so prestrelili srce, nevesto pa so, v glavo zadeto, še živo odnesli.

Brez vode pretrpé nekateri živali celo življenje. Lame v Patagoniji in tudi neke vrste gazele ne pijejo vode. Kač in druge golazni v puščavi Sahari nikoli ne žeja. Govedina v nekaterih dolinah na Francoskem nikoli ne pride do vode, a vendar krave jako dobro molzejo. Naravnoslovci tuhtajo, kako so se mogle te živali odvaditi vsaki pijači.

Velikansk dežnik bodo napravili za pariško svetovno razstavo, pod katerim bodo obiskovalci lahko vedrili. Seveda bo nekaj večji od dežnikov naših branjevk. Visok bode 100 metrov. Palica bode železna in 40 m debela, tako da bodo v njej napravili štiri nadstropja z mnogimi gestilnami in dvoranami. Dežnikova prevlaka bode steklena streha v premeru 150 metrov obsegajoča. Streha bode ponoči vsa živa električnih lučic. Načrt tega dragega dežnika je uposlala neka francoska gospa.

Največja mesta v Avstriji. V avstrijski državni polovici je 51 mest, ki štejejo nad 20.000 prebivalcev; l. 1890 jih je bilo samo 35. Mesto Dunaj ima 1.639.840 prebivalcev, Praga s predmestji 436.195, Trst 167.300, Lvov 142.280, Gradec 125.300, Brno 104.000 itd.

Največje bolnišnice na svetu imajo Rusi in sicer v Moskvi. Ondotna bolnišnica za otroke ima 7000 postelj. Tekom leta ima 15.000 pacientov, katere zdravi 96 zdravnikov. Postrežnic je v bolnišnici 900.

Žrtev svojega poklica. Iz Lyona se poroča, da je v ondotni blaznici nek umobolni zasadi zdravniku v srce čevljarsko šilo. Potem se je vsedel na svojo žrtev ter se grozovito krobotal.

Psi pojedli človeka. V Chletu je živel ločen od svoje žene umirovljeni zdravnik dr. Grognet. Je-

dino njegovo delo je bilo pijančevanje. Zadnje dni ga dolgo časa ni bilo iz hiše. Znanci so šli pogledat v hišo in dobili doktorja grozno razmrcarjenega na tleh. Vseh sedem doktorjevih psov je trgalo meso mrtvega trupla ter ga jedlo.

Smrt v barvarškem kotlu. V bližini Budimpešte se je zgodil naslednji slučaj: V občini Paszto je živel pri barvarju Wohlmannu pokvečeni Janez Popes. Sirota je imel 5000 gld. premoženja. Tega denarja se je polakomnila barvarjeva družina. Barvarjeva 18letna hčerka je zvalila Popesa h kotlu ter ga pahnila v vrelo barvo. Barvarjeva žena je potem kotel pokrila. — Mrtvega Popesa so pustili nekaj dnij v barvi, potem so pa truplo razsekali. Del razsekanih koscev so vrgli v Donavo, drugi del so pa sežgali. Mlada barvarjeva hčerka se je proti neki prijateljici zagovorila in tako so prišli na sled groznemu zlo dejstvu. Vso barvarjevo družino so zaprli.

Domači pravnik.

Nekaj o novih davkih.

Slišali smo zadnjič, da se dohodkom hišnega gospodarja prištejejo dohodki vseh drugih v hišni skupnosti z njim prebijočih članov njegove rodbine, in se mu naloži davek od teh dohodkov. Ali mora plačati osebno dohodninski davek od vseh teh dohodkov? Ne! Ako namreč zasluži žena ali kak drug član rodbine dotične dohodke s svojim delom, potem je na vsacega člana rodbine 250 gld. ali 500 K. njegovih dohodkov davka prostih. Pojasnimo to z vzgledom. Recimo, da je mož kmet, kateri ima čistega dohodka letnih 650 gld., žena njegova je perica in zasluži na leto čistih 300 gld., hči pa je šivilja in zasluži letnih čistih 150 gld., koliko ima ta rodbina letnih čistih dohodkov? Kajne $650+300+150=1100$ gld. Ali se jim bode davek odmeril od vseh teh 1100 gld.? Ne, marveč od dohodkov žene se odbije kot davka prostih 250 gld. tako da ostane davku podvrženih samo še 50 gld. njenega čistega dohodka, dohodki hčere pa, ki niti ne dosežajo svote 250 gld., še v poštev ne pridejo, marveč so osebne dohodnine prosti. Hišni oče bode torej plačal davek, oziroma se mu bode ta odmeril samo od $650+50=$ od 700 gld.

Kako pa se dobi pravi znesek čistih dohodkov? Uže zadnjič smo rekli, da se čisti dohodek dobi, ako se od skupne svote letnih dohodkov (bodisi dohodkov na denarju ali pa na denarni vrednosti) odbijejo stroški za pridobivanje in vzdrževanje teh dohodkov. Kaj se torej odbije ali odšteje? Najprvo se morajo odšteti tisti stroški, katere ima dotičnik, da sploh lahko izvaja in nadaljuje tisto delo,

iz katerega dobiva svoje dohodke, torej kmet svojo kmetijo, obrtnik svoj obrt i. t. d. To so obratni stroški. Pri kmetu n. pr. se bodejo torej odbili vsi izdatki, katere ima za popravo kmetijskih poslopij, plotov, mostičev, jezov, izdatki za posle, i. t. d. Pri obrtniku plače pomočnikom, zneski za bolniško blagajno od pomočnikov in učencev. Nadalje se odbijejo zavarovalne premije, kar torej na leto plačaš zavarovalnine, to se ti odšteje, ako si pa zavaroval življenje, potem se odšteje samo letna premija do zneska 100 gl. t. j. 200 K, ne višje, če pa imaš zavarovano tudi rodbino, potem do zneska 200 gl. t. j. 400 K. Odbijejo se tudi plačila v bolniške in druge blagajne, toda le tedaj, ako je davkoplačevalec postavno primoran biti njih član. Odbijejo se nadalje davki, toda samo naravnostni ali direktni davki razun osebne dohodnine, katera se ne odbije! Torej se odšteje zemljiški in hišni davek, pridobninski in rentni davek, osebna dohodnina pa ne. Odštejejo se bremena in obresti od dolgov. Torej, ako kmet odrajuje komu izgovorjeni preživitev, se mu to odbije od dohodkov. Ravno tako pa tudi vse obresti od dolgov.

Ne odbijejo pa se stroški za stanovanje in hrano davkoplačevalca in njegove rodbine. Kar n. pr. kmet od svojih pridelkov porabi za življenje, to se mu ne odšteje od čistega dohodka. Ne odbije se nadalje vse tisto, kar je davkoplačevalec porabil v to, da se dohodek ne ohrani samo, marveč poviša dohodke. N. pr. če kmet namesto doseđanjega hleva sezida novega in sicer za več živine, potem se mu odšteje le oni znesek stroškov nove stavbe, ki je potreben za ohranitev doseđanjega stanja premoženja, torej za toliko živine, kolikor je je imel doseđaj.

Prihodnjič hočemo nadaljevati pogovor o tej važni stvari, kajti za vsacega je neobhodno potrebno, da ve, kako plačuje davke.

Za smeh in kratek čas.

(Spreobrnjeni šepetalec.) Neki kmet je imel navado, da je sleherno nedeljo v cerkvi govoril s svojim sosedom. Navadno je hodil na kor za — orglje ter tamkaj med božjo službo šepetal. To zapazi orglavec ter si izmisli to-le sredstvo, da odvadi šepetalca. Neko nedeljo, ko zopet kmet s svojim sosedom, ki je bil pa slučajno nekoliko gluha, šepeta za orgljami, odpira orglavec register za registrom, da so orglje bučale vedno močnejše. Kmet je bil prisiljen govoriti vedno glasneje, če je hotel, da ga je mogel sosed razumeti. Naenkrat pa orglavec preneha orgljati. Vse postane tiho, le kmet v svoj pogovor zamišljen precej glasno zavpije: „Eden je imel pa odbit rog.“ — Govoril je

namreč o živinski kupčiji. — Lehko si mislite, da je posilil vse navzoče smeh. Kmeta pa je bilo tako sram, da nikdar več ni črnil besedice v cerkvi. Orgljavcu bi bil raje dal tri mernike žita, da mu ni naredil te sramote.

* * *

Župnik: „Primož, poklical sem te k sebi zato, ker se govori, da si ti ukradel sveče raz oltarja; kaj porečeš na to?“ — Primož: „Da je to nesramna laž, ker že najmanj dve leti nisem bil v cerkvi.“ Župnik: „Takó takó Primož, — samo to sem hotel zvedeti.“

* * *

Kmet pri brivcu. Brivec: „Koliko las naj odstrižem, očka?“ — Kmet: „No, za kakih 10 krajcarjev.“

Zastavica.

I.

1.

a	a	a	i	i
i	j	j	k	k
l	n	o	o	o
o	p	r	r	r
r	s	š	t	t

2.

a	a	c	d	d
e	e	e	i	i
i	k	n	o	o
p	p	p	r	r
r	s	t	t	v

a	e	i
k	l	m
o	o	o

a	a	a	b	b
č	e	e	i	j
k	k	l	n	o
o	p	r	r	r
r	š	u	u	ž

a	a	a	b	e
e	e	e	i	j
j	l	l	o	o
p	p	r	s	s
t	v	v	v	z

3.

4.

Zložite črke v teh petih kvadratih v besede, ki naj pomenijo v prvem kvadratu: 1. moža velikana, 2. deželca v Primorju, 3. premakljiva koča, 4. umetnik, 5. mesto na Francoskem; v drugem kvadratu: 1. glasbeno orodje, 2. žito, 3. dan v tednu, 4. mesto v Istri, 5. moško ime; v srednjem kvadratu: 1. potrebuje pečar, 2. žensko ime, 3. del glave; v tretjem kvadratu: 1. mesec, 2. kraj na Koroškem, 3. riba, 4. določen čas, 5. moško ime; v četrtem kvadratu: 1. par orodij za plovbo, 2. je malokdaj brezplačno, 3. prerok, 4. drevo, 5. grški bog.

Ako so besede prav sestavljene, povedó črke, brane v ravni črti od 1. do 4. in od 2. do 3. ono, kar urednik najbolj želi.

II.

Sem tečna jed za vsacega, kdor me vživa rad;
Beri nazaj, varuj se me, star bodi ali mlad.

III.

Če naprej me bereš,
Sem potrpežljiv,
Me nazaj izreci
Mnogim pogubljev

Rešitev ugank v zadnji številki:

	v	a	s	
v	i	t	e	z
a	t	e	n	e
s	e	n	a	t
	z	e	t	

Rok — kor
Divjačina

22,517.998,136.852 gld. 47 $\frac{1}{2}$ kr. v celem letu ;
samo zadnji (52.) teden 11,,258.999,068526. gld.
24 kr.

Vse štiri so uganili: Janko Ferjan, ključ. učenec na Savi pri Jesenicah; Lucija Govekar v Smedniku; F. Pobar v Studencih pri Mariboru; Martin Ulčakar, posestnik v Tustonju pri Moravčah; Ivan in Martin Klopčič, fanta v Vrhopolju pri Moravčah; Josip Hrašovic, ključ. učenec na Savi; Vekoslav Pohar, dijak v Mariboru.

I., II., III: Franc Jaklič na Hrustovem pri Vel. Laščah; Mina Triller, dekle iz Grenc; Janez Kastelic iz Soda pri Zatičini; Fran Kovačič, čevljarški mojster v Borovnici; Fr. Jaklič iz Kolpe pri Vel. Laščah; Fr. in Frančiška Vavpetič v Tunjicah; Frančiška Tirbič iz Prekraice pri Moravčah; Spornovi deklici J. in Mici in Rezi Bošnjak v Braslovčah; Fran Rebolj, fant na Zidanemmostu pri Trebnjem; Jurij Kos, slikar pri Sv. Antonu v Slov. Goricah; Levstik Gregorčan.

I., II. in IV.: Josip Zorko v Š. Seti pri Vačah; Andrej Porenta v Virmažah; Matevž Verbič in Andrej Rosulnik v Kozah; L. Vitovič v Ljubljani; Zefika Kovačič in Marica Drogenik

v Pristavi pri sv. Emi; Mat. Bobnar, župan v Lahovičah; Jakob Marolt v Zirovnici; Fran in Janez Triller in Frajo Kovačič, kmečki fantje od sv. Duha; Ivanka Hribska na Vrhniki. Rajko Novak, dijak v Ljubljani; Vinko Lapajne, dijak v Ljubljani.

I. in II.: Marija in Marijano Porenta in Ivana D., dekleta v Stari Loki; Matej Klobčič v Zeleznikih; Micka Romovh na Jesenicah, Gor.; Ivan Dolinar, učenec v Škofji Loki; Fr. Gruden Retenski pri Laščah; Franc Nosan, trgov. učenec v Radoljci; Slapšek Julij učitelj v Lesah; Ziherl J., Slapšek V. Sušnik L., Urbanec Fr., Perne J. in Markuta Fr. učenci v Kranju; Franc Engelsberger, cerkovnik v Krškem; Al. Kocmur, odvet. urad. v Ljubljani; Ivan Fatur na Rakeku; Janez presetnik, cerkvenik v Svožicah; Ortmanov Tone v Virmažah; Franc Opara v Gor. Ponikvah; Anton Poznič, kmečki fant v Gradišah pri Moravčah; Marija Bogataj v Stari Loki; Zagar Jožef, v Stari Loki; Fran Tekavec, kovarški pom. v Hrovači; Avgust Rozničev v Gornih Ponikvah; J. Rupnik v Zadlogu; Jera Triller, dekle v Starem Dvoru; Peter Resman v Begunjah, Gor.; Vinko Kolar, sv. Jernej Štaj.; Fr. Stare v Špitaliču; Ana Fric v Špitaliču; Ivan Vidmar, tov. delavec na Savi; Matevž Očepek, Ivana Vilfan, M. Knific in Primož Rahnetov v Dragočajni pri Smedniku; Gašper, Jan. in Franc Knific, Janez in Franc Jenko in Nace Fenkleder v Sp. Hrašah; Lavoslava in Katarina Kogej v Idriji; Franc Pušavec v Lahovčah; Boštjanov France na Kožljeku; V. Sušnik in Franc Kovač na Breznici; Franc Bernik v Bodolah. Franc Lunka v Zirovnici pri Rakeku; Rad. Pavlič pri sv. Lovrencu v Puščavi.

I. in III.: France Stupica, posestnikov sin v Sodražici; Florijan Ograjšek v Smartnem pri Celju.

I. in IV.: Valentin Sušnik v Prašah.

II. in III.: Ivana, Jeriča, Marg. in Joško Rok in Ivana Bačnik iz Valburge; Frančiška Črepinšek, krčmarica, sv. Martin v Rožni dolini.

Prvo: Marg. Pogorelec, Anton Godeša, Micika in Ivanka Klemenec v Planini; Janez Brezar, vojak v Zadru; Janez Batič v Žabji vasi; Franc Drašler, vojak Celovcu; Jakob Majerčič v Jursincih pri Ptuj; Josipina Volovšek v Sevnici ob Savi; Ferdinand in Terezija Pihlar v Zirovnici; Anton Lavrič, Gora pri Sodražici; Anton Strnad v Ljubljani; Janez Gros v Goričah; Janez Krof v Lokovici, Kor.; Aloj. Sparovec v Vrbi.

Drugo: Flor. Engelsberger, ministrant na Raki; Josip Drašler, vojak v Ljubljani; Otmar Langerholz, dijak v Ptuj; Fran Bratuš pri Ptuj; Jan. Vidic na Jami; Franc Ver, posestnikov sin v Vičavi pri Ptuj.

☛ Prihodnja številka »DOMOLIUBA« izide dné
15 februarija 1900 zvečer.

Tržne cene v Ljubljani.
od dné 6. do dné 13 januarija

	gl. kr.		gl. kr.
Goveje meso I. v kg	— 64	Pšenična m. 100 kg.	14 20
» » II. »	— 56	Koruzna » »	8 40
» » III. »	— 38	Ajdova » »	17 —
Telečje meso »	— 60	Fižol, liter	— 11
Prašičje » sveže	— 60	Grah, »	— 10
» » prek.	— 70	Leča, »	— 12
Kostrunovo meso »	— 36	Kaša, »	— 12
Maslo »	1 —	Ričet, »	— 12
Surovo maslo »	— 95	Pšenica » 100 kg	8 60
Mast prašičja »	— 70	Rž » »	7 50
Slanina sveža »	— 60	Ječmen » »	7 50
» » prekajena »	— 72	Oves » »	6 80
Salo » » »	— 60	Ajda » »	7 50
Jajce, jedno »	— 6	Proso, belo, »	10 —
Mleko, liter »	— 8	» navadno »	7 50
Smetana liter »	— 40	Koruzna » »	6 80
Med » » kg	— 70	Krompir » »	2 50
Krompir » » »	— 3	Drva, trda, seženj	— —
Piščanec » » »	— 60	» mehka, »	— —
Golob » » »	— 20	Seno, 100 kg »	— —
Raca » » »	— 70	Slama, » »	— —
Gos » » »	— —	Stelja, » »	— —

Loterijske srečke.

Dunaj, 20. januarja:	67	33	85	24	26
Trst 27. januarja:	25	79	64	14	9
Gradec, 20. januarja:	38	64	73	28	36
Lina, 27. januarja:	62	63	19	22	85

Na prodaj je

posestvo

iz proste roke in sicer: hiša z vsemi gospodarskimi posloplji, 3 njive, na katere se poseje 15 mernikov žita, 3 gozdi in vrt, 1 travnik, z vso opravo pod ugodnimi pogoji. Posstvo je oddajeno pol ure od farne cerkve v Stari Loki. 11 3—1

Več se izve pri lastniku
Lorencu Bozovičar-ju,
v Pevnu št. 3. P. Štofja Loka.

Sprejme se takoj 12 1

krepak učenec

pri J. Wider-u, vrtnarju v Ljubljani, Selenburgove ulice 6.

Išče se

organist in cerkvenik.

Služba znaša okrog 200 gld. Prednost imajo oženjeni roko-delci. 14 2—1

Cerkveno predstojništvo
na Ledinah, p. Idrija.

Najboljši živinski

prašek Barthel-nov, apno za krmo, rus. pat. maža za usnje, tolišca za kopita in vozove itd. v ceno prodaja

M Barthel in dr.

Dunaj, X., Keplergasse 20
Opis brezplačno.

Varstvena znamka: **Sidro.**

LINIMENT. CAPSICI COMP.

iz lekarni Richter jeve v Pragi,
pripoznano **izvratno bolečine olaj-
šujoče mazilo** je dobiti steklenica po
40 kr., 70 kr., in 1 gl. v vseh lekarnah.
Zahteva naj se le 509 15-6

sploh priljubljeno domače zdravilo

vedno le v izvornih steklenicah z našo
varstveno znamko „sidro“ iz Richter-
jeve lekarni ter sprejme iz previdnosti
le v steklenicah s to varstveno znamko
kot pristni izdelek.

Richterjeva lekarna pri zlatem levu
v Pragi, Elisabethstrasse 5

Kmetiška posojilnica Ljubljanske okolice

registrovana zadruga z neomejeno zavezo,
v Knezovi hiši, Marije Terezije cesta števil. 1
obrestuje **hranilne vloge po 4 1/2 %** brez odbitka
rentnega davka, katerega posojilnica sama za vložnike
10 (12-1) plačuje.

**Uradne ure razun nedelj in praznikov vsak
dan od 8-12. ure dopoldne in od 3-6. ure
popoldne.**

Pošt. hran. urada števil. 828.406. — Telefon števil. 5.

Za neveste in ženine

priporoča 7 (2-2)

R. Miklauc v Ljubljani

Špitalske ulice št. 5

lepo svilnato in volneno blago

za obleke

najnovejše svilnate rute;

štof in kamgarn;

belo kotenino za perilo;

evilh za postelje, kovtre itd.

Vožnjekarte
in
tovorni listi

AMERIKO.

Kraljevi belgijski poštni parnik

Red Star Linie iz Antverpna
naravnost v

Novi Jork in Filadelfijo.

Koncesijonovana od visoke c. kr. avstrijske vlade.

Pojasnila daje :

Red Star Linie

Dunaj, IV., Wiednergürtel 20.

ali pa 17 25-2

ANTON REBEK v Ljubljani, Kolodvorske ulice 34.

Mestna hranilnica ljubljanska

obrestuje hranilne vloge 4 (2) 41 6-3

po 4%

in plačuje vrh tega rentni davek sama.

Kuverte in vizitnice
v poljubnih oblikah in nizki ceni priporoča
Katoliška Tiskarna v Ljubljani.

Zahtevajte povsod!

KAVA
Metoda v Ljubljani.
družba SV. Cirila in Metod je najboljša cikorija.
Tvarina je najboljša cikorija.

MALU POLA ZALOGA
PRI IV. JEBACINU V LJUBLJANI.

Cenjena gospodinja! Ne dajte si vsiljevati drugih izdelkov cikorij, ampak zahtevajte povsod najboljši pridevek k pravi bobovi kavi, to je cikorija ali 15 11-1

HERBABNY-jev

podfosfornastc-kislil 503 20-2

apneno-železni sirup.

Ta 30 let z največjim uspehom rabljeni prsni sirup raztaplja sluz, upokojuje kašelj, pomanjšuje pôt, daje slast do jedi, pospešuje prebavljanje in redilnost, telo jači in krepi. Železo, ki je v sirupu v lahko si privajajoči obliki, je jako koristno za narejanje krvi, raztopljuje fosforno-apnene soli, ki so v njem, pa posebno pri slabotnih otrocih pospešujejo narejanje kostij. 107 (20-8)

Cena steklenici 1. glđ 25 kr., po pošti 20 kr. več za zavijanje.

Prosimo, da se vedno zrecno zahteva Herbabny-jev apneno-železni sirup. Kot znak izvora se nahaja v steklu in na zamašku ime, „Herbabny“ vtisnjeno z vzvišenimi črkami in nosi vsaka steklenica poleg stoječo uradno registrov. varstveno znamko, na katera znamenja naj se blagovoli paziti.

Osrednje skladišče

Dunaj, lekarna „zur Barmherzigkeit“

VII.1, Kaiserstrasse 73 in 75.

V zalogi skoro v vseh lekarnah na Dunaju, v Ljubljani in drugod.

Samo pri Janezu!

Preselitev prodajalnice.

Podpisani naznanjam p. n. občinstvu, da sem preselil prodajalno kramarskega blaga iz Medarskih ulic v Lingarjeve ulice.

Zahvaljujem se ob enem cenj. odjemalcem za izkazano zaupanje in se priporočam tudi nadalje njihovi naklonjenosti. Ker je moja nova prodajalna mnogo prostornejša, mi bo pač možno, sl. občinstvo hitreje in z večjo zalogo postreči. Velespoštovanjem 13 2-1

Janez Železnikar.

Samo pri Janezu!

Društvo za dietetične izdelke, Curih.

Enterorosa

idealno dietetično zdravilo za odrasle in otroke.

S prav izrednim vspehom se rabi pri slabem prebavljenji, pri akutnem in kroničnem želodcnem in črevesnem kataru, driski, kole-rini — tudi tedaj, če druga sredstva ne pomagajo. To spričujejo profesorji, zdravniki in zahvalna pisma privatnikov. V vsaki hiši naj bi jo imeli.

Prodaja se v puščah in škatljah po 1 glđ. 50 kr. in 80 kr.

Apneni kasein

(Calcium - Phosphat - Casein) v obliki praška.

Izredni živež za veliko in malo.

Edino umen način, apno v večji meri spraviti v organizem, kadar je tega treba zaradi zdravja.

Redí kri in vtrjuje kosti, je toraj priporočati že malim otrokom.

Poseben učinek napravlja pri bledici, malokrvnosti, pri živčnih boleznih, škrofelnih, krvici; je porodnicam in drugim krepilo prve vrste. 456 18-15

Potrjeno po veljakih.

Prodaja se v puščah po 1 glđ. 50 kr.

« Dobiti je v vseh lekarnah. »

Pri uporabi bobove kave se priporoča, da se kupuje vselej boljša vrsta, ki ima močnejši duh, in vsled tega tudi ni dražja, a zraven ima pa še boljše okus. Zlasti se izgubi vsak razloček med ceno boljše ali slabše vrste bobove kave, če se tej kavi primeša polovico Kathreinerjeve sladne kave. Zmes bobove in sladne kave se je že povsod udomačila in priljubila, in pokazalo se je, da ima prav izvrsten okus in da mnogo pripomore k zdravju. Kathreiner - Kneippova sladna kava dobi z ekstraktom iz kavinega sadu, ki se prideluje v južnih krajih, duh bobove kave, in združuje v nedosežni mri njen priljubljeni okus z vsemi vrtnami domačega sladnega pridelka. Kathreinerjeva sladna kava se ne sme nikoli prodajati na vago in je pr.stna le v znanih Kathreinerjevih zavitkih, zato naj vsakdo povsod le tako zahteva in kupi.

Lekarna Trnkóczy

v Ljubljani (Kranjsko)

na Mestnem trgu poleg mestne
hiše (rotovža)

priporoča nastopno našeta tekom mno-
gih let z najboljšim učinkom uporab-
ljana in preizkušena Doktor pl. Trnkóczy-
jeva zdravilna sredstva:

Najcenejše se
dobivajo vsa
zdravilna
sredstva, ako se
naročajo

po pošti

ter se najtočneje
odposiljajo tudi,
ako se samo
en kos zahteva.

Pogled mestnega trga in Trnkóczy-jeve lekarnе v Ljubljani

Varénim gospodinjam, katere hočejo shéditi sedaj tako dragi sladkor pri prirejanju živil, za dojenčke otroke, bolehaljoče na živcih, okrevajoče, slabotne, trpeče na pomanjkanji kivi, bledične, za bolnike in vsakogar sploh, se priporoča mesto razburjajočega, brezmočnega ruskega čaja in kave **Doktor pl. Trnkóczy-jev**

Kakao sladni čaj

kot prijetno okusno, krepčujoče, zdravo in najcenejše redilno sredstvo. Zavoj (1/4 kg, vsebine) 20 kr., 14 zavojev samo glđ. 250.

Nadalje se priporočajo:

Doktor pl. Trnkóczy-ja

Marija Celje. Varstvena
znamka.

Želodčne

kapljice. Dobro sredstvo za želodec. — Steklenica 20 kr., dvanajst steklenic glđ. 2 —

Krogljice,

odvajalne, želodec čistilne. — Škatljica 21 kr., šest škatljic glđ. 105. — Pocukrane krogljice, škatljica 40 kr., tri škatljice glđ. 1'—.

Prsni,

pljučni in kašljevi sok ali zeliščin sirup, prirejen iz lahko razkrajajočega apnenega železa. olajšuje kašelj, razkrajja sliz, oblažuje bolečine in kašelj, pospešuje tudi slast in tvori kri. — Steklenica 56 kr., šest stekl. glđ. 250

Protinski

ali drgnilni cvet (udov cvet, Gichtgeist) priporočljiv ko bolečine v križu, rokah n nogah utešujoče in oživ-
ljuje vrbalno sredstvo posebno po dolgotrajni
pešhoji in po težkem delu. —

Steklenica 50 kr., šest steklenic glđ. 2-25.

Tinktura zoper

Kurja očesa,

preizkušeno sredstvo proti pekočim kurjim očesom, bradavicam trdi koži na nogah, trdim žuljem in ozeblinam. Ima to veliko prednost, da se s priloženim čopičem bolno mesto namaže. — Steklenica 40 kr., šest steklenic glđ. 1'75.

Varstv. znamka. Varstv. znamka.

Ker skrbé gg. p. n. ekonomí, poljedelci, živinorejci itd. najbolj, da si vzredé zdravo in krepko živino, zato opozarjamo iste prav posebno na Doktor Trnkóczy-jeva živino-redéča sredstva.

Živino

redilni prašek za notranjo porabo pri kravah, volih in konjih. Ako živina noče vživati krme, v pridobitev in zboljšanje ml-ka se uporablja vže nad 50 let z najboljšim uspehom. — Zavoj z navodilom uporabe 50 kr. pet zavojev samo glđ. 2'—.

Prasičji

hranilni in redilni prašek. Ohranjujoče, varu-
joče in dijetetično sred-
stvo za prašiče. Za
notranjo uporabo; r di

meso in pospešuje odebelelost. — Zavoj 25 kr., 5 zavojev samo glđ. 1'—.

Varstv. znamka.

Varstv. znamka.

666 12-6